

2024. Április 28. Munkavállalók Nemzetközi Emléknapja

A klímaválság és a dolgozók egészsége

Az éghajlatváltozás hatása a munkahelyi biztonságra és egészségvédelemre

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) és a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség (ITUC) a munkahelyi biztonság és egészségvédelem világnapjára idén a szakszervezetek által világszerte elfogadott témára összpontosít: az éghajlatváltozás munkahelyi biztonságra és egészségre gyakorolt hatásainak feltárására.

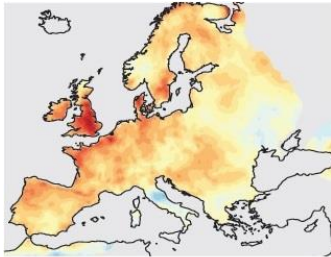
A változó időjárási viszonyok jelentős hatással vannak a munka világára, különösen a munkavállalók biztonságára és egészségére. Az éghajlatváltozás által súlyosbított munkahelyi kockázatok közé tartozik például a hőstressz, az UV-sugárzás, a légszennyezés, a súlyos ipari balesetek, a szélsőséges időjárási események, a vektorbetegségek számának növekedése és a vegyi anyagoknak való fokozott kitettség.

A Nemzetközi Szakszervezeti Szövetség (ITUC) figyelmeztetése szerint az éghajlati válság új és fokozott foglalkozási kockázatokat jelent a munkavállalók számára. A mezőgazdaságban, az építőiparban és más szabadtéri munkakörökben dolgozó munkavállalók hő okozta halálozások és megbetegedések számai ugrásszerűen megnöttek. A tapasztalatok mutatják, hogy a szélsőséges időjárási viszonyok között végzett munka fáradtságot okozhat, növeli a munkahelyi sérülések és a stresszel összefüggő megbetegedések számát. A hőhullámokkal járó megnövekedett légszennyezettségi szintek a kórházi kezelések és a halálesetek számának növekedéséhez vezethetnek. A magasabb UV-expozíció a munkavállalókat krónikus egészségügyi problémák, többek között bőrrák és szemkárosodás (makuladegeneráció) kockázatának teszi ki.

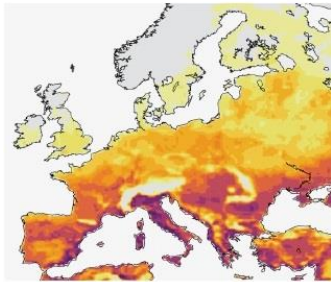
Az ITUC utal az ENSZ ügynökségeinek az éghajlattal kapcsolatos egészségügyi figyelmeztetéseire. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2023. decemberi nyilatkozata szerint az év során "riasztóan megnőtt az éghajlattal kapcsolatos katasztrófák száma, beleértve az erdőtüzeket, hőhullámokat és aszályokat, amelyek a lakosság kitelepítéséhez, mezőgazdasági veszteségekhez és fokozott légszennyezéshez

vezettek. A jelenlegi éghajlati válság jelentősen megnövelte az olyan életveszélyes betegségek kockázatát, mint a kolera, a malária és a dengue láz".

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) 2023. szeptemberi, "Munkahelyi biztonság és egészségvédelem az igazságos átmenetben" című politikai tájékoztatója rámutat, hogy az éghajlati válság "megfelelő ellenőrzések nélkül növelheti a munkavállalók sérülésének, megbetegedésének és halálának kockázatát, többek között a hőstressz, a szélsőséges időjárási események, a veszélyes vegyi anyagoknak való kitettség, a légszennyezés és a fertőző betegségek miatt".

Az Európai Unió Copernicus Klímaváltozási Szolgálata folyamatosan monitorozza a kontinens klíma fejleményeit - 2022-ben szokatlanul meleg hőmérsékletek voltak. Márciusban, májustól augusztusig, októberben és decemberben a hőmérséklet akár 7-10 °C-kal is melegebb volt az átlagosnál (Júliusban az Egyesült Királyságban a feljegyzések szerint először érte el a hőmérséklet a 40°C-ot) – és ez az elmúlt évben csak tovább erősödött.

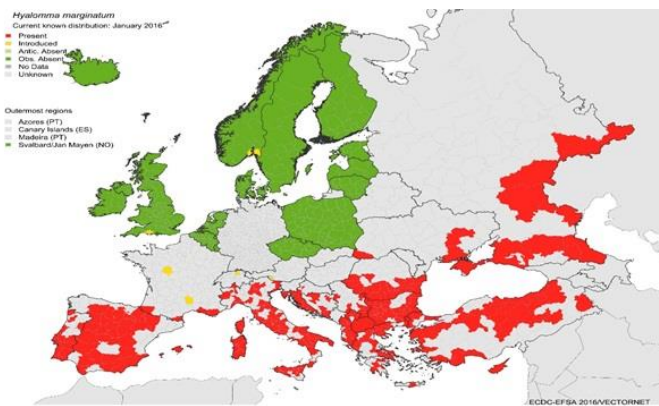
Ehhez teszi hozzá az ILO, hogy "az éghajlatváltozással számos, a munkavállalókra gyakorolt egészségügyi hatás van összefüggésbe, beleértve a sérüléseket, a rákos szív- és érrendszeri betegségeket, a légzőszervi megbetegedéseket és a pszicho-szociális egészségükre gyakorolt hatásokat. A globális munkaképes korú népesség körében a forró hőmérsékletnek való kitettség miatt bekövetkező halálesetek becsült száma növekedett".

Az éghajlatváltozás a fertőzések fokozott kockázatának is kiteszi a munkavállalókat. "Az éghajlati válság, az urbanizáció és a változó földhasználat hatással van a munkahelyi egészségre és biztonságra, és új kockázatot jelentő vagy új helyeken jelentkező biológiai veszélyekhez vezetett". Mindezt megerősíti az ILO „Igazságos átmenet” című politikai tájékoztatója is, amely arra figyelmeztet, hogy "a vektorok által terjesztett betegségek, például a malária vagy a dengue-láz kockázata a felmelegedő hőmérséklettel együtt nőni fog, beleértve az ilyen vektorok földrajzi elterjedési területének az éghajlatváltozás következtében bekövetkező lehetséges eltolódását is".

„Ezek a fejlemények minden munkavállalót érintenek, különösen a szabadban dolgozókat, akik nagyobb kockázatnak vannak kitéve a vektorok által terjesztett betegségek, például a szúnyogok, bolhák és kullancsok által terjesztett vektorok által okozott megbetegedések szempontjából. Ezen túlmenően a fertőző betegségek a víz és az élelmiszerek útján terjedő kórokozók, például a Salmonella spp. révén is érinthetik a munkavállalókat, amikor közvetlenül érintkeznek a szennyezett vízzel vagy élelmiszerekkel”

És ahogy a térképen is látható, a fertőzés veszélyének kiterjedése már a déli magyar határszakaszhoz ért!

Összeállította: György Károly